

системи МВС України] / П.Д. Біленчук. О.П. Дубовий, М.В. Салтевський; за ред. акад. П.Д. Біленчука. – К. : АТКА, 1998. – 416 с.

3. Тихонов Е.Н. Судебно-баллистическая экспертиза: учеб. пособие / Е.Н. Тихонов. – Барнаул, 1991. – 96 с.

4. Сулява О.Ф. Наукові, правові, організаційні основи та завдання судово-балістичної експертизи: лекція / О.Ф. Сулява, А.В. Кофанов. – К.: НАВСУ, 2000. – 34 с.

5. Кофанов А.В. Методологія судово-балістичної методики: монографія / А.В. Кофанов, Т.В. Михальчук. – К.: Три К, 2011. – 440 с. – (Серія «Зброєзнавство і мисливство»).

Крижна В.В.

ПРИНЦИПИ СУДОВОЇ ЕКСПЕРТИЗИ.

ОРГАНІЗАЦІЯ СУДОВО-ЕКСПЕРТНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Відповідно до принципів проведення експертизи, а також згідно зі ст. 3 Закону України «Про судову експертизу», експертиза здійснюється на принципах законності, незалежності, об'єктивності і повноти дослідження.

У Конституції України послідовно обґрунтовується принцип законності (ст. 129 Конституції) як невід'ємний елемент демократичної правової держави. Суть цього принципу полягає у тому, що, по-перше, повинні правильно застосовуватися норми права; по-друге, вся діяльність підпорядкована чинному законодавству і здійснюється у визначеній законом формі.

Суть принципу об'єктивності полягає в тому, що під час проведення експертизи повинні бути використані всі передбачені законом заходи для всебічного, повного й об'єктивного дослідження.

З метою дотримання цього принципу в Законі України «Про судову експертизу» зазначено, що основним обов'язком експерта є проведення всебічного, повного дослідження і дача обґрунтованого й об'єктивного висновку. Однак, для того, щоб експерт дав повний, кваліфікований і об'єктивний висновок, йому, насамперед, потрібно забезпечити повну незалежність при його складанні. Саме завдяки незалежності і незацікавленості експерта можна говорити про об'єктивність висновку. У статті 4 Закону України «Про судову експертизу» розкриваються основні гарантії незалежності судового експерта і правильності його висновку.

Стосовно організації судово-експертної діяльності потрібно зазначити, що організація – це побудова, впорядкування певного процесу, явища тощо. Організація передбачає встановлення певних правил, принципів, за якими має відбуватись той чи інший процес. Без відповідної організації неможливе існування суспільства в цілому та його частин зокрема [1, с. 73].

Ця потреба реалізується у відповідних нормативно-правових актах, які ухвалюються державними органами, що мають на це повноваження. В Україні до таких органів належать Верховна Рада України, Міністерство юстиції, Міністерство внутрішніх справ, Служба безпеки та інші.

Судово-експертну діяльність в Україні здійснюють державні

спеціалізовані установи та відомчі служби:

– науково-дослідні та інші установи судових експертиз Міністерства юстиції України і Міністерства охорони здоров'я України;

– експертні служби Міністерства внутрішніх справ, Міністерства оборони та Служби безпеки України [3, с. 7].

Координацію організації судово-експертної діяльності в Україні здійснює Міністерство юстиції України.

Одними з основних завдань Міністерства юстиції є організація експертного забезпечення правосуддя, формування державного замовлення на науково-дослідні роботи в галузі судової експертизи, контроль за діяльністю підвідомчих науково-дослідних інститутів судових експертиз, координація роботи відповідних державних органів з питань розвитку судової експертизи, контроль за судово-експертною діяльністю, атестація судових експертів.

Експертні установи Міністерства охорони здоров'я України складаються із судово-медичних бюро та судово-психіатричних відділень, які є майже в кожному обласному центрі.

У системі Міністерства внутрішніх справ України для проведення судових експертиз створено криміналістичний центр, який має обласні філії.

Крім того, судово-експертна діяльність може здійснюватись на підприємницьких засадах на підставі спеціальних дозволів (ліцензій), а також окремими громадянами на підставі разових договорів. Міністерство юстиції України веде Реєстр атестованих експертів державних і підприємницьких структур та громадян. Органи досудового розслідування та суди зобов'язані доручати проведення судових експертиз здебільшого спеціалістам, внесеним до цього Реєстру.

Організація науково-методичного забезпечення судово-експертної діяльності покладається на ті міністерства та відомства, до складу яких входять відповідні спеціалізовані установи та заклади, що здійснюють відповідний вид судової експертизи.

Для розгляду найважливіших питань розвитку судової експертизи, що мають міжвідомчий характер, при Міністерстві юстиції України діє Координаційна рада з проблем судової експертизи.

Список використаних джерел

1. Цимбал М. Судова експертиза у світлі нових видів досліджень: актуальні питання //Право України. – 2004. – № 5. – С. 72-76.

2. Іщенко А.В., Красюк І.П., Матвієнко В.В. Проблеми криміналістичного забезпечення розслідування злочинів: Монографія. – К., 2002.

3. Красюк І.П. Експертна служба МВС України сьогодні // Криміналістичний вісник: Наук.-практ. зб. / ДНДЕКЦ МВС України; НАВСУ. – 2004. – № 2(2). – С. 5-11.